

Välkommen till Loberget!

Lobergets naturreservat är en välbevarad bondebygd i Blekinges skogstrakter. Reservatet rymmer ett gammalt landskap med mosaikartad vegetation och ålderdomlig bebyggelse.

Barrskogarna är till största del naturliga och den brukade marken intill gården har en artrik flora. Inlandsisens påverkan på landskapet är tydlig. Gården har fått behålla sin ursprungliga prägel.

Teckenförklaring

- Väg 29
- Mindre väg
- Rödmarkerad stig
- Kraftledning
- Vattendrag
- Byggnad
- Reservatsgräns Loberget
- Reservatsgräns Ire
- Åker
- Annan öppen mark
- Barr- och blandskog
- Lövskog
- Sankmark
- Vatten
- Tavlans plats

0 0.5 1 kilometer

Spillkråka (Dryocopus martius) och tjäder (Tetrao urogallus) häckar i skogen.

Den senaste istiden har lämnat tydliga spår i Lobergets naturreservat. Längs den sprickdal där Mieån rinner fram går en getryggsformad grusås med en höjd av ca 10 meter över omgivande mark. Väster om den löper en åsgrav i hela åsens sträckning. På dalsidan finns terrassformade isälvsavlagringar som bildades när isen drog sig tillbaka. Avlagringarna ligger på morän, vilket består av osorterat material som inlandsisen brutit loss från urberget. I slutningarna mot inägomarken är moränen rik på större block. I Mieån finns ett stort antal försurnings- och förorenings-känsliga arter i bottenfaunan, inklusive bestånd av äldre flodpärlmussla.

Västra delen av reservatet domineras av barr-naturskog med gran eller tall. På marken växer blåbär och rikligt med mossor, t.ex. västlig hakmossa, vågig sidenmossa och blåmossa, som växer i stora kuddar. I sankare partier finns tall- och lövbevuxna kärr med skvattram och tuvull i fältskiktet. Logylet är en näringsfattig brunvattensjö på två hektar, omgiven av gungflyn. Utloppet fördjupades i början av 1900-talet, vilket sänkte Logylet något. I utloppsdiket växer missne och vitmossa. I västra delen finns områden med äldre bokar med skrovlig brak. I enskifteshandlingarna från 1823 betecknas dessa områden som *stenbunden bokemark*. Naturskogarna hyser gott om död ved i olika nedbrytningsstadier. I denna miljö trivs vedlevande mossor, lavar och skalbaggar, t.ex. den enfärgade barksvartbaggen som lever under barken på gamla bokar.

Tjäder, järpe, spillkråka och pärluggla häckar i skogen. EU anser att dessa arter är särskilt värdefulla och Loberget är ett av 18 områden i länet som har pekats ut som särskilt skyddsområde, s.k. Natura 2000-område, för att bevara fågelarterna.

Östra delen av skogen består av lövskog med främst ek och avenbok. På marken växer skogsbingel, lundslok, trolldruva, storrams och ormbär. Den sexfläckiga blomlocken, som är en av reservatets många ovanliga skalbaggar, lever i larvstadiet i nedfallna delar av äldre ekar. I ett kärr i lövskogen växer ett stort bestånd av den sällsynta dunmossan.

Mål 2 Södra

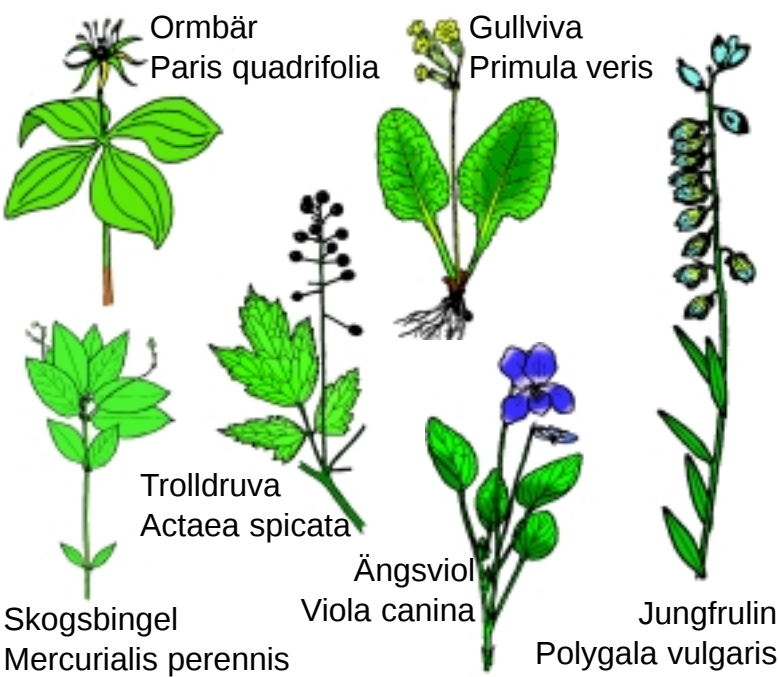
PROJEKTET DELFINANSIERAS AV EUROPEISKA UNIONEN REGIONALA UTVECKLINGSFONDEN EG:s strukturfonder

I anslutning till gården ligger de gamla inägomarkerna, d.v.s. slåtterängarna där man slog höet som skulle bli vinterfoder till djuren och åkrarna där man odlade spannmål. Söder om gården finns några trädbevuxna ängar, s.k. lövängar. Lövängarna består av små moränkullar och i dem finns vällagda odlingsrösen och tidigare hamlade träd. Längs bäcken finns fuktängar som hävdades in på 1960-talet. Ängsblommor har vandrat in i åkrarna från de intilliggande ängarna efter att jordbruket upphörde 1973. Arter som gullviva, jungfrulin, ängsviol, sommarfibbla, vårbrodd och knippfryle trivs alla på torra, öppna ängar. För att behålla dessa hävdgynnade arter är det viktigt att vegetationen hålls kort genom bete och att inga kemikalier används. Enligt skötselplanen ska igenväxta partier röjas och sedan hävdas med betande boskap. Delar av inägomarken betas av Ringamålakor, en gammal lantras som har bevarats på granngården.

De tre byarna Loberget, Ire och Hjularemåla utgör tillsammans ett större område där mycket små förändringar har skett. Bondens roll som formare av landskapet genom generationers brukning och påverkan med ålderdomliga metoder har in i våra dagar bevarat och underhållit ett karaktärslandskap typiskt för Blekinges skogsbygd. Lobergets by har anor från 1500-talet. Före skiftena låg byn direkt norr om reservatet. Den siste brukaren av Lobergets gård använde endast äldre brukningsmetoder fram till dess han lämnade gården 1973, t.ex. nyttjade han häst som dragdjur. Gården består av en äldre mangård och ekonomibyggnader, sannolikt uppförda i början av 1800-talet. Mangårdsbyggnaden har en tvåvånings framkammarplan. Byggnaderna har till mycket stor del fått behålla sin ursprungliga prägel. Inom reservatet har funnits minst fyra torp under olika tidsperioder. Torpet 200 meter sydväst om gården brukades ända in på 1930-talet. Torpmiljön är fortfarande synlig med husgrunder, fruktträd och hamlade träd. I skogen finns resterna av minst tre tjärdalar.

Lobergets naturreservat bildades 2002 och består av 127 ha, varav 124 ha land. Området ingår i EU:s ekologiska nätverk av skyddade områden, Natura 2000. Markägare: Privat och staten genom Naturvårdsverket. Naturvårdsförvaltare: Länsstyrelsen 0455–870 00 www.k.lst.se

LÄNSSTYRELSEN BLEKINGE LÄN

I det gamla bondesamhället var bruket att samla in kvistar med löv under hösten av stor betydelse. Löven utgjorde en viktig föda för djuren under vintern. Lövtäkten kallas för hamling. De flesta lövträd hamlades, men de mest omtyckta var ask och lind. Askträ är starkt och tåligt och asklöv ger en rik utdelning vid hamling. Träd som hamlas kan bli avsevärt äldre än träd som får växa fritt. Hamlade träd erbjuder bo- och växtplatser för många olika insekter, fåglar, lavar och mossor.

Föreskrifter för besökare

Inom reservatet gäller förbud enligt 7 kap. miljöbalken att

- * gräva eller skada fast naturföremål eller ytbildning
- * skada stenmurar eller odlingsrösen
- * otillbörligt störa djurlivet
- * gräva upp växter eller plocka blommor
- * beträda slåtterängar under tiden 21 mars till ängsslättern omkring 20 juli utom på markerade strövstigar
- * medföra ej kopplad hund annat än vid jakt
- * göra upp eld
- * framföra motordrivet fordon
- * cykla eller rida annat än på tillfartsvägen till gården
- * tälta, ställa upp husvagn eller husbil
- * på störande sätt utnyttja radio, bandspelare, cd-spelare eller därmed jämförlig anordning eller på annat sätt åstadkomma störande buller
- * nyttja området för övningar som verkar störande för naturen eller på allmänhetens friluftsliv i reservatet
- * anbringa tavla, plakat, affisch, skylt, inskrift eller därmed jämförlig anordning.